

WAASAN PÄIVÄLEHTI

Vaasan uusi muraali Sivu 6

PAIKALLISUUTISET

JOAKIM STRAND
Vaasalle rahakas torstai – miljoonat vahvistavat tutkimusta ja energiaosaamista

Sivu 3

TÄNÄÄN

PÄÄKIRJOITUS

STT kohtalo ei ole vain mediayhtiön asia

Kuka kertoo suomalaisille, mitä Suomessa ja maailmalla tapahtuu, jos kansallinen uutistoimisto heikkenee ratkaisevasti? Kysymys on epämukava – mutta juuri siksi se on esitettävä.

Suomen Tietotoimisto STT mahdollinen alasajo ei ole vain yhden yrityksen talousongelma. Se on kysymys suomalaisen tiedonvälityksen rakenteista, alueellisesta journalismista ja jopa yhteiskunnan kriisinkestävyydestä.

Journalistiliiton huoli on tässä tilanteessa täysin perusteltu.

STT on ilmoittanut aloittavansa muutosneuvottelut, jotka koskevat 95 työntekijää. Nykyisessä muodossaan uutis- ja kuvatoiminta saat- taan päättää maaliskuussa. Vielä on kuitenkin mah- dollista, että STT jatkaa huomattavasti pienem- mässä muodossa. STT vies- tintäpalvelut eivät kuulu alkaviin neuvotteluihin.

Miksi tämä on niin tärkeää?

STT tuottaa uutis- ja kuva- palveluja useille kymmenil- le suomalaisille medioille. Erityisesti maakunta- ja pai- kallislehdille STT on ollut tärkeä kumppani. Sen an- siosta pienemmät toimituk- set ovat voineet käyttää omia resurssejaan paikalliseen journalismiin sen sijaan, että niiden pitäisi rakentaa itse koko valtakunnallinen ja kansainvälinen uutispalvelu.

Jos STT palvelut lop- puvat, joku joutuu täyttämään tyhjiön.

Se voi tarkoittaa lisää kustan- nuksia, vähemmän uutisia tai molempia. Myös kuva- ja yö- päivystyksen järjestäminen pitäisi ratkaista uudelleen.

Tässä kohtaa Journalistiliiton varoitus mahdollisesta ”dominoefektistä” on syy- tä ottaa vakavasti. Suomen media on jo taloudellisesti kovilla. Yhden keskeisen rakenteen heikkeneminen voi vaikeuttaa myös mui- den medioiden toimintaa. Samaan aikaan elämme tur- vallisuusympäristössä, jossa informaatiovaikuttaminen ja disinformaatio ovat arki- päivää. Luotettava, tarkis- tettu uutistieto ei silloin ole mikään ylellisyystuote. Se on yhteiskunnan perusinfra- struktuuria.

Valtio on valmistellut STT 1,05 miljoonan euron ker- taluonteista tukea, mutta tukea ei ole vielä maksettu. Journalistiliiton mukaan STT pelastaminen voisi vaatia enemmän rahaa. Suurempi valtiontuki edellyttäisi EU valtiontukimenettelyn läpi- käyntiä.

On aivan perusteltua ky- syä, pitääkö valtion pelastaa taloudellisesti vaikeuksis- sa oleva yritys. Mutta yhtä perusteltua on kysyä: mitä maksaa luotettavan tiedon- välityksen rapautuminen?

Siksi Journalistiliiton esittä- mät kysymykset ovat enem- män kuin adekvaatteja. Ne ovat kysymyksiä, joihin Suo- men pitäisi vastata ennen kuin on liian myöhäistä. Lähde: Suomen Journalistiliitto, 30.9.2026

PAIKALLISUUTISET

JOAKIM STRAND

Vaasalle rahakas torstai – miljoonat vahvistavat tutkimusta ja energiaosaamista

Vaasalle tuli torstaina monta hyvää uutista kerralla. Hallituksen vuoden viimeiseen lisätalousarvioon sisältyy miljoonaluokan panostuksia tutkimukseen, teihin, digitalisaatioon ja kou- lutukseen.

Hallitus esittää 2,7 miljoonaa euroa Vaasan yliopiston tutkimustoiminnan ja tutkimusinfrastruktuurin kehittä- miseen. Lisäksi Vaasan seudun tie- hankkeisiin ehdotetaan 1,7 miljoonan euron lisärahoitusta.

Digitalisaatio saa oman potkunsa, kun Robocoast-hankkeelle esitetään 930 000 euron myöntämisvaltuutta. Euro- pean Digital Innovation Hub -kokona- isuudessa on mukana useita Länsi-Su- omen korkeakouluja. Tavoitteena on auttaa pk-yrityksiä ja julkisia organi- saatioita uuden teknologian käyttöö- notossa, vauhdittaa digitalisaatiota ja vahvistaa kilpailukykyä.

Pohjanmaan liitolle ehdotetaan lisäksi 350 000 euron lisärahoitusta.

Myös koulutusrintamalla on syytä juhlaan. Vaasan lyseon lukiolle on myönnetty oikeus käynnistää mate- matiikan, luonnontieteiden ja teknolo- gian erityispainotteinen LUMA-linja. Se liittyy Vaasan kasvavaan ener-

gia-alan koulutuspolkuun.

Linjalle haetaan ensi kevään yhte- ishaussa, ja opetus alkaa elokuussa 2027.

Lisäksi Vaasan kristillinen koulu on saanut toistaiseksi voimassa olevan toimiluvan.

Joakim Strandin (RKP) mukaan pa- nostukset vahvistavat osaamista, infrastruktuuria ja yritysten kehitys- mahdollisuuksia – ja luovat pohjaa tulevalle kasvulle.

Vaasassa energia, koulutus ja tutki- mus näyttävät jälleen kulkevan sama- an suuntaan.

Lähde: RKP tiedote, 8.10.2026.

WÄRTSILÄ

Vaasalainen Wärtsilä mukana Australian jättihankkeessa – 300 MW voimalaitos tukemaan vihreää siirtymää

Kuvateksti: Wärtsilä on valittu toimittamaan joustavat ja erittäin tehokkaat Wärtsilä 46TS -moottorinsa Australian kaikkien aikojen suurimpaan mäntämoottorivoimalaitokse- en. © Wärtsilä

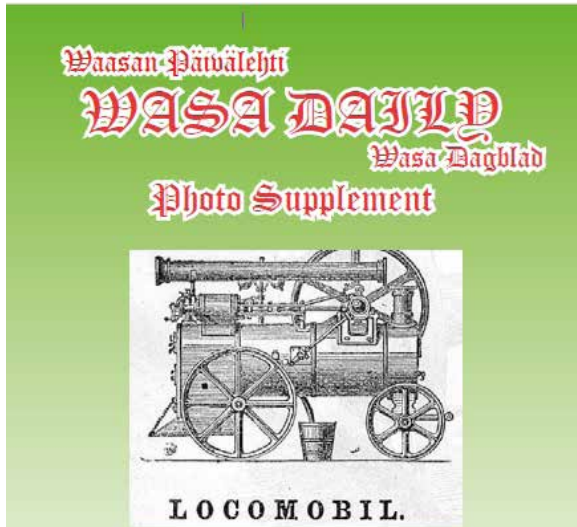
Suomalainen - ja vaasalainen - teknologiyhtiö Wärtsilä on saanut merkittävän tilauksen Austra- liasta. Yhtiö toimittaa moottorit voimalaitokseen, josta on valmistuessaan tarkoitus tulla Australian suurin moottorivoimalaitos.

Voimalaitoksen kapasiteetti on 300 megawattia. Sen tärkeä tehtävä on auttaa pitämään sähköjärjes- telmä vakaana tilanteessa, jossa tuuli- ja aurinko- voiman määrä kasvaa nopeasti.

Voimalaitos varustetaan 13 Wärtsilä 46TS-SG -kaasumoottorilla. Moottorit voidaan käynnistää nopeasti, jolloin ne voivat tuottaa sähköä silloin, kun esimerkiksi tuulivoiman tuotanto heikkenee tai aurinkovoimaa on vähän.

Tavoitteena ei siis ole korvata uusiutuvaa energiaa vaan helpottaa sen lisäämistä sähköverkkoon. Joustava tuotantokapasiteetti toimii eräänlaisena puskurina vaihtelevan tuuli- ja aurinkovoiman

Photo Supplement

1870-luvun koneet
Maskiner på 1870-talet
Machines in the 1870s

HYVINVOINTIALUEET

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Hyvinvointialueita rajusti vähemmän?

Valtiovarainministeriö haluaa vahvistaa hyvinvointialueiden toimintakykyä – ja yhtenä keinona nähdään alueiden määrän merkittävä vähentäminen. Edessä voi olla suuri muutos Suomen sosiaali- ja terveystalouteen.

Suomen hyvinvointialueet ovat suurten haasteiden edessä. Väestö ikääntyy ja muuttuu, palvelujen tarve kasvaa ja kustannusten nousua on vaikea pysäyttää. Valtiovarainministeriön mukaan seuraavaan hallitusohjelmaan tarvitaan siksi selkeät toimet, joilla alueiden eriytmistä hillitään ja niiden kykyä järjestää palveluja koko maassa vahvistetaan.

Yksi vaihtoehto on vähentää hyvinvointialueiden määrää merkittävästi. Toinen mahdollisuus olisi keskittää tiettyjen tehtävien järjestämisvastuuta ja velvoittaa alueet nykyistä paljon tiiviimpään yhteistyöhön lainsäädännön avulla.

Kolmas vaihtoehto olisi kaikkein perusteellisin: järjestämisvastuu siirrettäisiin valtiolle.

Myös erikoissairaanhoidon järjestämistä halutaan keskittää ilman uusia hallinnollisia rakenteita. Samalla sairaalaverkkoa pitäisi ministeriön mukaan muuttaa vastaamaan tulevaa väestökehitystä ja palvelujen todellista tarvetta.

Uudistuksia tarvitaan myös rahapuolella. Rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistusta pitäisi kiirehtiä, rahoituksen ennakotavuutta ja vakautta parantaa ja nykyiselle tarveperusteiselle mallille etsiä vaihtoehtoja.

Samalla kaikilla hyvinvointialueilla pitäisi olla riittävät kannustimet hillitä menojen kasvua.

Tavoite on kunnianhimoinen: vahvemmat rakenteet, toimivammat palvelut ja talous, joka kestää myös tulevaisuuden paineet.

Lähde: Valtiovarainministeriö.

HYVINVOINTIALUE

Kauden rokotusten ajanvaraus on alkanut

Syksyn influenssarokotusten ajanvaraus avautui Pohjanmaalla maanantaina 28. syyskuuta. Rokotuksia aletaan antaa lokakuun lopulta lähtien. Erityistä huomiota kiinnitetään riskiryhmiin kuuluviin.

Maksuton influenssarokote tarjotaan muun muassa 65 vuotta täyttäneille, raskaana oleville, 6 kuukauden–6 vuoden ikäisille lapsille sekä henkilöille, joiden sairaus tai hoito lisää vakavan influenssan riskiä. Myös tiettyjen riskiryhmiin kuuluvien läheiset voivat saada rokotteen maksutta.

Myös koronarokote voidaan antaa samalla käynnillä niille ryhmille, joille tehosteannosta suositellaan.

Vaasassa rokotusaika voidaan varata puhelimitse numerosta 06 218 1616 maanantaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 9–11 sekä 12–14. Ajan voi varata myös sähköisesti hyvinvointialueen terveystalvelujen kautta.

Hyvä suoja influenssaa vastaan kehittyy noin kahdessa viikossa rokotuksen jälkeen. Lähde ja kuva: Pohjanmaan hyvinvointialue

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Melkein kaikki mitä haluat
tietää 12 sivulla
vpress.fi

UUTISET

rinnalla.

Wärtsilän mukaan 46TS-moottori on suunniteltu vastaamaan myös tulevaisuuden energiatarpeisiin. Se pystyy tällä hetkellä toimimaan kaasulla, jossa on enintään 25 tilavuusprosenttia vetyä. Teknologiaa voidaan siten kehittää energiantuotannon muuttuessa.

Laitoksen modulaarinen rakenne mahdollistaa myös laajentamisen tulevaisuudessa. Wärtsilän laitteiden toimitukset on tarkoitus aloittaa vuoden 2029 alussa, ja voimalaitoksen odotetaan olevan kokonaisuudessaan toiminnassa vuonna 2030.

Tilaus kirjattiin Wärtsilän vuoden 2026 kolmannen neljänneksen tilauskantaan. Hanke vahvistaa yhtiön asemaa joustavien sähköjärjestelmien teknologiatoimittajana.

Lähde: Wärtsilä, 30.9.2026.

YLIOPISTO

ÅBO AKADEMI

Åbo Akademi uudistaa koulutuksensa – uusi aika alkaa vuonna 2027

Päätös on tehty. Åbo Akademi toteuttaa laajan koulutusuudistuksen, jonka tavoitteena on antaa opiskelijoille nykyistä laajempi tietopohja ennen erikoistumista. Samalla osa nykyisistä koulutuksista muuttuu merkittävästi.

Åbo Akademin hallitus hyväksyi 6. lokakuuta käytyjen muutosneuvottelujen tuloksen. Näin yliopiston laaja koulutusuudistus voi edetä suunnitelmien mukaisesti.

Uudet, laaja-alaiset kandidaattiohjelmat otetaan käyttöön lukuvuonna 2027–2028. Tavoitteena on selkeämpi koulutusrakenne, jossa opiskelijat tutustuvat jo opintojensa alkuvaiheessa useisiin tieteenaloihin ja voivat myöhemmin valita tarkemman suuntautumisen.

UUTISET

YLE

Kun uutiset astuvat lavalle – Yle Live saapuu Vaasaan Kaksikieliset esitykset Vaasassa 10.11

Esitykset yhdistävät journalismia ja teatteria ääneen, kuvaan, valoon ja puheeseen. Kuva: Johanna Kannasmaa / Yle

Miltä näyttää uutistoimittajan työ kulissien takana? Entä missä kulkee intohimoisen jalkapallofanin ja huligaanin raja? Näihin kysymyksiin haetaan vastauksia aivan uudella tavalla, kun Ylen nuoret toimittajat ja sisällöntuottajat nousevat lavalle.

Ylen Yle liveä -kiertue tuo marraskuussa journalismin ja teatterin samaan esitykseen. Mukana on ääntä, kuvaa, valoja ja puhetta – sekä joukko Ylen tuttuja kasvoja.

Kiertue liittyy Ylen 100-vuotisjuhlavuoteen ja pysähtyy viidellä paikkakunnalla: Vaasassa, Seinäjoella, Jyväskylässä, Lahdessa ja Lappeenrannassa.

Vaasassa esitys nähdään Ritzissä 10. marraskuuta. Päiväesitys alkaa kello 13 ja iltäesitys kello 19. Vaasassa luvassa on erityinen kaksikielinen esitys.

Lavalla nähdään muun muassa YleX Aino "Aikku" Silkelä, Menny pahaks -podcastin Mikael Salmelainen, Yle Mixin Pyry Vaismaa, Yle Kioskin Jenni Matikainen, Yle Wattin Charlotte "Challe" Lindberg sekä Yle Galaxin Saku Manneh. Mukana on myös Ylen Yhdysvaltain-kirjeenvaihtaja Ilmari Reunamäki.

Jokaisella paikkakunnalla mukana on lisäksi vähintään yksi Ylen alueellisen toimituksen toimitaja.

Esitys kestää hieman yli tunnin ja on suunniteltu erityisesti 15–19-vuotiaille. Perinteisestä uutislähetyksestä on kuitenkin turha puhua. Lavalla journalismi saa seurakseen teatteria, visuaalisia elementtejä, ääntä ja valoja.

Esityksessä pohditaan esimerkiksi sitä, mikä oikeastaan on uutinen ja kenellä on oikeus päättää, mistä ihmisille kerrotaan. Yleisö pääsee myös kurkistamaan Yhdysvaltain presidentin Donald Trumpin Valkoisen talon arkeen sekä pohtimaan jalkapallokannattamisen ja huliganismin välistä rajaa.

Myös radio tulee lähelle yleisöä. YleX iltapäivälähetyksen Aikku ja Mellu tuovat radiostudio-onsa kiertuepaikoille. Heidän suoraan lähetystään voi seurata paikan päällä kello 13–17.

Päiväesitysten liput jaetaan maksutta paikallisille toisen asteen oppilaitoksille. Iltaesityksiin pääsee myös suuri yleisö, ja lippu maksaa 10 euroa.

Vaasasta kiertue jatkaa Seinäjoelle 11. marraskuuta, Jyväskylään 12.–13. marraskuuta, Lahteen 16. marraskuuta ja Lappeenrantaan 17.–18. marraskuuta.

Lahden esitys taltioidaan. Se esitetään Yle Areenassa 22. joulukuuta ja lisäksi Yle TV2 joulukuun aikana.

Vaasassa Yle Live nähdään Ritzissä 10.11. klo 13 ja 19. Esitys on kaksikielinen.

Lähde: Yle, 5.10.2026.

UUTISET

Uudistuksella pyritään tekemään koulutuksista entistä relevantimpia ja houkuttelevampia sekä vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Samalla Åbo Akademi haluaa käyttää opetusresurssejaan tehokkaammin ja turvata laajan koulutusvastuunsa myös tulevaisuudessa.

Musiikkitiede ja venäjä muuttuvat

Uudistus tuo kuitenkin myös konkreettisia muutoksia.

Musiikkitiede poistuu kandidaattitason pääainevalikoimasta, mutta oppiainetta voi edelleen opiskella maisteritasolla.

Venäjän kielen ja kirjallisuuden koulutusta puolestaan ehdotetaan lopetettavaksi. Asia vaatii vielä opetus- ja kulttuuriministeriön käsittelyn, ja rehtori Gunilla Widén on saanut hallitukselta valtuudet jatkaa neuvotteluja ministeriön kanssa.

Muutosneuvottelut päättyivät 25. syyskuuta. Osapuolet saavuttivat yhteisymmärryksen useimmista kysymyksistä, mutta musiikkitieteen sekä venäjän kielen ja kirjallisuuden muutoksista näkemykset erosivat. Neuvotteluihin ei sisällynyt irtisanomisesityksiä.

Seuraavaksi ohjelmien sisältöjä viimeistellään. Työn alla ovat muun muassa kurssit, opintopolut ja pedagogiset ratkaisut.

Uudet ohjelmat julkaistaan kokonaisuudessaan viimeistään 26. lokakuuta Studyinfo.fi-palvelussa. Haku avautuu keväällä 2027 ja ensimmäiset opiskelijat aloittavat uuden rakenteen mukaisesti syksyllä 2027.

Nykyiset opiskelijat voivat suorittaa tutkintonsa loppuun alkuperäisen opetus suunnitelmansa mukaisesti. Heille tarjotaan myös mahdollisuus siirtyä uusiin ohjelmiin.

Tavoite on kunnianhimoinen: laaja-alaisempi koulutus, joustavammat opintopolut ja paremmat valmiudet muuttuvaan työelämään. Lähde: Åbo Akademi, 6.10.2026.

VAASA

Vaasa kysyy asukkailta: Miten kaupunki ja kaupunkilaiset todella voivat?

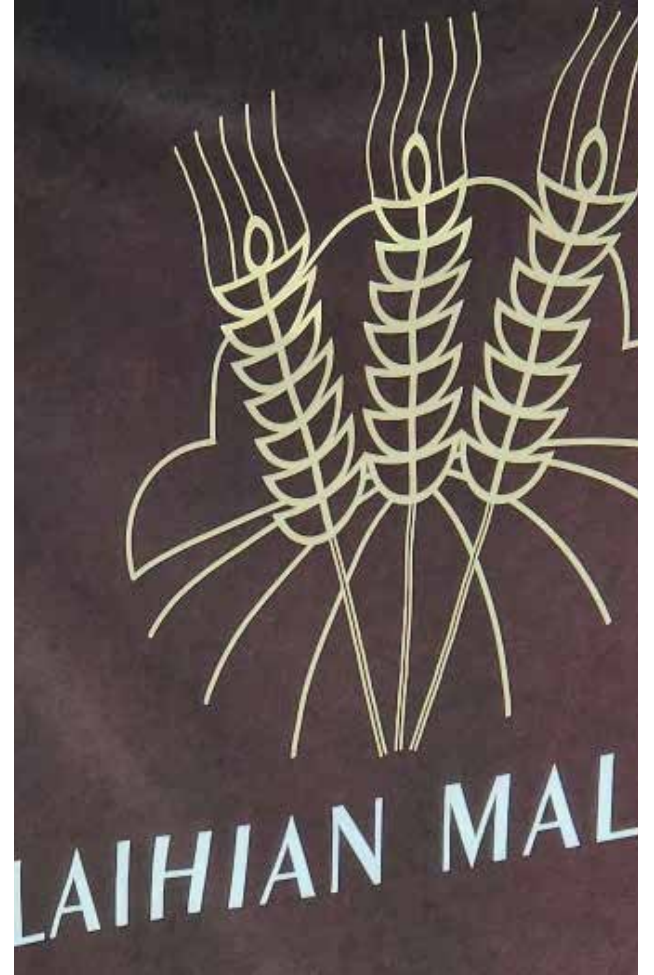
Miten Vaasan asukkaat voivat ja mitä tarvitaan arjen parantamiseksi? Kaupunki haluaa nyt selvittää tästä kattavan hyvinvointikyselyn kautta. Tulokset muodostavat perustan uudelle hyvinvointisuunnitelmalle, joka astuu voimaan vuonna 2028 ja vaikuttaa sekä palveluihin, kehitykseen että kunnalliseen investointiin.

LAIHIAN MALLAS

Laihian mallas ja Wärtsilä – Pohjanmaan vahvuudet ruoan ja sähkön tuotannossa

Typical food products from Laihian mallas

Vaskiluodossa voi piillä ratkaisu kasvavaan sähköntarpeeseen – perinteinen mallastamo ja kansainvälinen teknologiayhtiö saman illan puheenaiheina

Pohjanmaalla osataan yhdistää pitkät perinteet ja tulevaisuuden teknologia. Laihian Mallas on valmistanut maltaita jo vuodesta 1910, ja Vaasasta maailmalle kasvanut Wärtsilä kehittää ratkai-suja, joilla voidaan tuottaa sähköä myös silloin, kun kulutus kas-vaa nopeasti. Vaskiluodon mahdollisuudet nousivat esille perjan-tai-illan Elojuhlassa.

Laihian Mallas – yli sata vuotta pohjalaista makua

Laihian Mallas Oy tarina alkoi vuonna 1910. Yritys perustettiin Miet-tylän kylään, jossa sen toiminta jatkuu edelleen lähes alkuperäisellä paikallaan. Yrityksen syntyyn liittyy varsin arkinen tarina. Paikkakunnan maan-viljelijöiden Mikko Kahran ja Paavolan keskusteluissa nousi esille aja-tus omasta mallastamosta. Oman tuotannon avulla voitaisiin välttää pitkiä työmatkoja ja hyödyntää paikallisia viljaraaka-aineita.

Siitä alkoi yrityksen yli satavuotinen historia. Laihian Mallas on eri-koistunut maltaisiin, joiden tärkeimpiä raaka-aineita ovat ruis ja ohra. Viljaa hankitaan pääasiassa lähialueiden sopimusviljelijöiltä.

Monelle suomalaiselle Laihian Mallas on tuttu myös mämmistä, joka kuuluu

pääsiäisen perinteisiin. Mallas on keskeinen raaka-aine myös monissa muissa elintarvikkeissa. Yrityksen historia kertoo, kuinka pai-kallisesta osaamisesta voi kasvaa pitkäikäinen teollinen toiminta.

Wärtsilästä maailman merille – ja sähköntuotannon ytimeen

Wärtsilän historia ulottuu vielä kauemmas. Yritys sai alkunsa vuonna 1834 Pohjois-Karjalassa sahana, josta kehittyi myöhemmin monialai-nen teollisuusyritys.

Dieselmoottorien kehittämisestä tuli Wärtsilälle tärkeä osaamisalue. Vaasassa suunniteltu ensimmäinen Wärtsilän oma dieselmoottori käynnistettiin vuonna 1959. Moottoreita on sittemmin toimitettu lai-voihin ympäri maailmaa.

Wärtsilän osaaminen ei kuitenkaan rajoitu laivojen voimanlähteisiin. Yritys tuli mukaan energiantuotantoon 1970-luvulla ja toimittaa ny-kyisin muun muassa moottoreihin perustuvia voimalaitosratkaisuja. Niissä moottori pyörittää generaattoria, joka tuottaa sähköä.

Datakeskukset tarvitsevat yhä enemmän sähköä

Sähkön kysyntää kasvattaa muun muassa digitalisaatio. Datakeskukset tarvitsevat paljon energiaa palvelimien, tietoliikenteen ja jäähdytyksen ylläpitämiseen. Sähkönsaannin häiriöt voivat aiheuttaa merkittäviä on-gelmia.

joustavat voimalaitosratkaisut voivat aut-taa turvaamaan sähköntuotantoa ja täydentämään uusiutuvaa energiaa silloin, kun tuuli- tai aurinkovoimaa on vähän saatavilla.

Laihian Mallastehtaan toimitusjohtaja Lasse Koski nosti tervehdyspu-heessaan esiin huoli sähköenergian riittävydestä vastaisuudessa.

Wärtsilä Marinen varatoimitusjohtaja Hannu Mäntymaa esitti ratkaisun tähän huoleen. Hän nosti esille Vaskiluodontehtaan mahdollisuudet vastata sähköpulaan. Ajatus herättää kiinnostavan kysymyksen: voisi-ko Vaasan energiainfrastruktuurilla olla entistä suurempi merkitys tu-levaisuuden sähkönsaannissa?

Mahdollisuuksien arviointi edellyttää kuitenkin tarkempia tietoja esi-merkiksi sähköverkosta, voimalaitosten sijoittumisesta, polttoaineista, ympäristövaikutuksista ja investointien kannattavuudesta.

Pohjanmaalla on joka tapauksessa vahvaa teollista osaamista. Laihian Mallas edustaa paikallisiin raaka-aineisiin ja perinteisiin perustuvaa tuotantoa, Wärtsilä puolestaan kansainvälistä teknologiaa. Molempien tarina muistuttaa, että tulevaisuutta rakennetaan usein pitkäjänteisellä työllä ja kyvyllä uudistua.

Lähteet: Laihian Mallas, Tarina, <https://laihianmallas.fi/tarina/>; Wärtsilä, The History of Wärtsilä, <https://www.wartsila.com/about/history>

Wärtsilän kaltaisten yritysten

VAASAN UUSI MURAALI

VAASAN TERVETULOTOIVOTUS SAI VÄRIÄ – JUNAMATKUSTAJIA ODOTTAA UUSI MURAALI!

Maasillan alikulku muuttui taideteokseksi – vaasalaisten omat piirrokset pääsivät seinälle

Vaasan keskustaan saapuvia junamatkustajia odottaa nyt värikkäämpi vastaanotto. Maasillan alikulkutunneliin on valmistunut uusi muraali, jossa yhdistyvät kaupunkilaisten luovuus, merellinen Vaasa ja ympäristöystävällisemmän tulevaisuuden ideat.

Teos on kunnianosoitus Vaasan European Green Leaf 2026 -vuodelle. Eurooppalainen tunnustus myönnetään kaupungeille, jotka edistävät ympäristöystävällistä ja kestävää kehitystä.

Lapset ja aikuiset pääsivät taiteilijoiksi

Muraalin lähtökohtana eivät olleet vain ammattitaiteilijan omat ideat. Kuvia ja luonnoksia kerättiin vaasalaisilta Taiteiden yön yhteydessä järjestetyssä piirustustyöpajassa. Mukana oli eri-ikäisiä osallistujia lapsista aikuisiin.

Tukholmalaislähtöinen, nykyisin Maalahdessa asuva taiteilija Jon Gredmark kokosi asukkaiden ajatukset suureksi seinämaalaukseksi. Lopputuloksessa näkyy lasten ja muiden kaupunkilaisten mielikuvitus: mukana on luontoa, eläimiä, kasveja, vettä ja rakennuksia.

Myös Vaasan omat vahvuudet ovat esillä. Muraali nostaa esiin muun muassa kestävästi liikkumisen, merellisyyden, energiaosaamisen, viheralueet, kiertotalouden ja Unescon maailmanperintöalueen.

Jopa pilvillä lentävä juna!

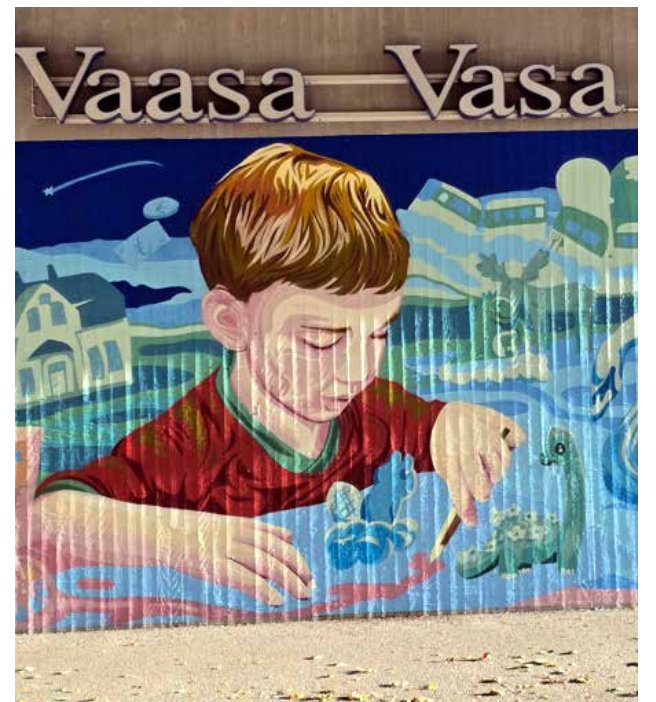
Teoksessa ympäristöteemat saavat myös leikkisän muodon. Mukana on esimerkiksi tuulivoimaloita ja junia – jopa pilvien päällä lentäviä junia, jotka tarjoavat mielikuvituksellisen näkökulman tulevaisuuden liikkumiseen ja energiaratkaisuihin.

Vaasan kaupungin kulttuurituottaja Ilkka Nykvistin mukaan muraali tekee alikulusta valoisamman ja kutsuvamman. Se toimii samalla kaupungin käyntikorttina vilkkaalla liikenneväylällä.

Värimaailmassa hyödynnetään Vaasan brändivärejä, ja Gredmarkin ilmava, ääriiviaton tyyli antaa kuville raikkaan ilmeen.

Uusi muraali muistuttaa, ettei kaupunkitaiteen tarvitse olla vain koriste. Se voi tuoda ihmisiä yhteen, tehdä ympäristöstä viihtyisemmän ja kertoa, millaisena asukkaat näkevät oman kotikaupunkinsa tulevaisuuden.

Lähteet: Vaasan kaupunki, 7.10.2026, Maasillan alikulkuun on valmistunut Green Leaf -muraali; Yle, Vaasalaisten piirrokset päätyivät uuteen muraaliin.

SUOMI

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Eläkeikä 70 vuoteen? Valtiovarainministeriö nostaa pöydälle rajun ehdotuksen

70 vuotta eläkeiän uudeksi tavoitteeksi? Valtiovarainministeriön esitys voisi muuttaa suomalaisten työuria ja eläkejärjestelmää perusteellisesti.

Suomen eläkejärjestelmän edessä on vaikea yhtälö. Väestö ikääntyy, työikäisen väestön määrä ei kasva samaa tahtia ja eläkkeiden sekä julkisten palvelujen rahoittamiseen kohdistuu yhä suurempia paineita.

Nyt valtiovarainministeriö nostaa esiin yhden kaikkein näkyvimmistä ratkaisuisista: eläkeikää pitäisi nostaa pitkällä aikavälillä 70 vuoteen.

Ajatuksen taustalla on yksinkertainen logiikka. Jos ihmiset pysyvät työelämässä pidempään, verojen ja eläkemaksujen maksajia on enemmän ja eläkettä maksetaan keskimäärin lyhyemmän ajan. Tämä voisi vahvistaa eläkejärjestelmän rahoitusta pitkällä aikavälillä.

Mutta 70 vuoden eläkeikä olisi suomalaisille suuri muutos.

Kaikki eivät pysty työskentelemään yhtä pitkään. Fyysisesti raskas työ voi olla 60–70-vuotiaalle aivan eri asia kuin asiantuntijatyö. Siksi eläkeiän nostaminen herättää väistämättä kysymyksiä työkyvystä, terveydestä, työoloista ja mahdollisuudesta siirtyä kevyempään tai osa-aikaiseen työhön.

Toisaalta suomalaiset elävät nykyisin pidempään, ja monet ikääntyneet ovat hyväkuntoisia ja haluavat jatkaa työelämässä. Kokeneiden työntekijöiden osaaminen on myös yhteiskunnalle arvokas voimavara.

Eläkeiän nostaminen ei kuitenkaan yksin ratkaise eläkejärjestelmän ongelmia. Sen rinnalle tarvittaisiin toimivia työkykypalveluja, kuntoutusta, joustavia työaikoja ja mahdollisuuksia jatkaa työelämässä eri tavoilla.

Keskustelun ytimessä onkin lopulta yksi kysymys:

Voimmeko pidentää työuria tavalla, joka on sekä taloudellisesti että inhimillisesti kestävä?

Jos 70 vuoden eläkeikä nousee vakavasti harkittavaksi, keskustelu tulee varmasti olemaan yksi Suomen tulevien vuosien suurista poliittisista kiistoista.
Lähde: Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Hyvinvointialueille uusi vaihde? Ministeriö haluaa uudistukselle jatkoa

HELSINKI. Suomen hyvinvointialueet ovat tulleet jäädäkseen, mutta niiden toiminnassa on edelleen paljon kehitettävää. Valtiovarainministeriön 24. syyskuuta julkaisemassa kirjoituksessa arvioidaan, että sote-uudistus tarvitsee nyt uuden vaiheen. Ministeriön mukaan Suomen väestön ikääntyminen, työikäisen väestön keskittyminen kau-punkiseuduille ja terveydenhuollon henkilöstön saatavuuden vaikeutuminen haastavat palvelujen järjestämistä. Nämä ongelmat eivät olisi kadonneet, vaikka vastuu olisi edelleen kun-nilla. Seuraavassa vaiheessa huomiota halutaan kiinnittää erityisesti siihen, miten palvelut järjestetään tehokkaasti ja miten kustannusten kasvua voidaan hallita ilman, että lakisääteiset palvelut vaarantuvat.

Rahaa järjestelmään kuitenkin liikkuu paljon. Vuoden 2026 talousarvioesityksessä hyvinvointialueiden yleiskatteiseksi valtionrahoitukseksi ehdotettiin noin 27,1 miljardia euroa. Rahoitus kasvoi edellisvuoden talousarvioon verrattuna noin 0,9 miljardia euroa.

Talouden kuva on kuitenkin epätasainen. Vuoden 2025 ennakkotietojen mukaan alueiden yhteenlaskettu tulos kääntyi ylijäämäiseksi, mutta alueiden välillä oli edelleen huomattavia eroja. Sote-uudistuksen seuraava vaihe ei siis ole pieni hienosäätö. Se on kysymys siitä, miten Suomessa

järjestetään sosiaali- ja terveystaloudet tilanteessa, jossa väestö vanhenee ja re-surssit ovat rajalliset.
Lähteet: Valtiovarainministeriö 24.9.2026

KAUPPA

Kaupan liikevaihto huimassa nousussa – myynti kasvoi lähes kahdeksan prosenttia

HELSINKI. Suomen kaupassa näkyy yllättävä piristymisen merkki. Tilastokeskuksen mukaan kaupan työpäiväkorjattu liikevaihto kasvoi 7,9 prosenttia elokuussa 2026 verrattuna vuotta aiempaan.

Myös myynnin määrä, josta hintojen vaikutus on poistettu, kasvoi 4,6 prosenttia. Luvut kertovat, ettei kyse ole pelkästään siitä, että tuotteiden hinnat olisivat nousseet. Kaupassa liikkuu myös enemmän tavaraa.

Kasvu näkyi kaikilla suurimmilla kaupan toimialoilla. Tukkukaupan liikevaihto kasvoi perä-ti 11,1 prosenttia, ja myynnin määrä 5,6 prosenttia. Autokaupassa liikevaihto nousi 6,7 prosenttia ja myynnin määrä 5,5 prosenttia.

Vähittäiskaupassakin suunta oli ylöspäin: liikevaihto kasvoi 4,6 prosenttia ja myynnin määrä 3,7 prosenttia vuodentakaisesta.

Myös kuukausivertailussa nähtiin pientä piristymistä. Kausitasoitettu koko kaupan liikevaihto kasvoi elokuussa 0,5 prosenttia heinäkuusta, vaikka myynnin määrä pysyi ennallaan.

Yksi kuukausi ei vielä tee talousnousua, mutta luvut tarjoavat suomalaiselle kaupalle syytä varovaiseen optimismin. Kassakoneet ovat ainakin hetken aikaa soineet hieman ahkeram-min.

Lähde: Tilastokeskus, Kaupan liikevaihto, 30.9.2026.

VELKATAAKKA

Suomalaisten velkataakka keveni – säästöjä ja sijoituksia kertyi lisää

HELSINKI. Suomalaisten kotitalouksien taloustilanne näyttää joiltakin osin rauhoittuneen. Tilastokeskuksen mukaan kotitalouksien velkaantumistaso laski vuonna 2025 2,0 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 119,3 prosenttia. Kotitalouksien velat olivat vuoden 2025 lopussa yhteensä 212,5 miljardia euroa.

KANSAINVÄLISET UUTISET

LÄÄKETIETEEN NOBELPALKINTO

Aivojen maaginen valokytkin: Kolme tutkijaa nappasi lääketieteen Nobelin mullistavasta keksinnöstä!

© The Nobel Committee for Physiology or Medicine. Ill. Mattias Karlén

Kuvittele, että voisit kytkeä muiston päälle tai pois, tai hallita tunteita pelkällä valonsäteellä. Se kuulostaa puhtaalta tieteiskirjallisuudelta, mutta nyt se on tieteellistä todellisuutta.

Tämän vuoden lääketieteen ja fysiologian Nobel-palkinto on myönnetty Karl Deisserothille, Peter Hegemannille ja Georg Nagelille "optogenetiikan" kehittämisestä – vallankumouksellisesta tekniikasta, joka on muuttanut perinpohjaisesti tapamme ymmärtää ihmisaivot.

Vuosikymmenten ajan aivot olivat tutkijoille "musta laatikko". Tiedettiin suurin piirtein, mitkä alueet ohjaavat mitään toimintoja, mutta syy-seuraussuhteita oli mahdotonta todistaa. Tutkijat katselivat karttaa, josta puuttuivat lähes kaikki tiet. Kaikki muuttui erään uteliaan havainnon myötä, joka tehtiin vaatimattomista, yksisoluisista levistä.

Peter Hegemann ja Georg Nagel löysivät näistä levistä merkittävän proteiinin, jota kutsutaan kanarhodopsiiniksi. He ymmärsivät, että tämä proteiini toimii kuin portinvartija: kun siihen osuu sinistä valoa, se avautuu, päästäen sähköisiä ioneja soluun ja

Ill. Niklas Elmehed © Nobel Prize Outreach

Karl Deisseroth

Prize share: 1/3

Ill. Niklas Elmehed © Nobel Prize Outreach

Peter Hegemann

Prize share: 1/3

Ill. Niklas Elmehed © Nobel Prize Outreach

Georg Nagel

Prize share: 1/3

luoden hermosignaalin. Se oli luonnon oma valolla ohjattava kytkin.

Karl Deisseroth vei tämän löydön uudelle tasolle. Siirtämällä tämän geenin hiirten hermosoluihin, hän loi tavan ohjata hermosolujen toimintaa äärimmäisellä tarkkuudella pelkästään valoa väläyttämällä. Yhtäkkiä tutkijat pystyivät aktivoimaan tiettyjä aivopiirejä nähdäkseen tarkalleen, miten ne vaikuttavat käyttäytymiseen, tunteisiin ja muistoihin.

Vaikutukset ovat valtavia. Optogenetiikka ei

auta vain ymmärtämään mielen perusteita; se avaa ovia uusille hoidoille monimutkaisiin neurologisiin ja psykiatrisiin häiriöihin. Tutkijat käyttävät tätä valoon perustuvaa tekniikkaa jopa näkökyvyn palauttamiseen näkövammaisille.

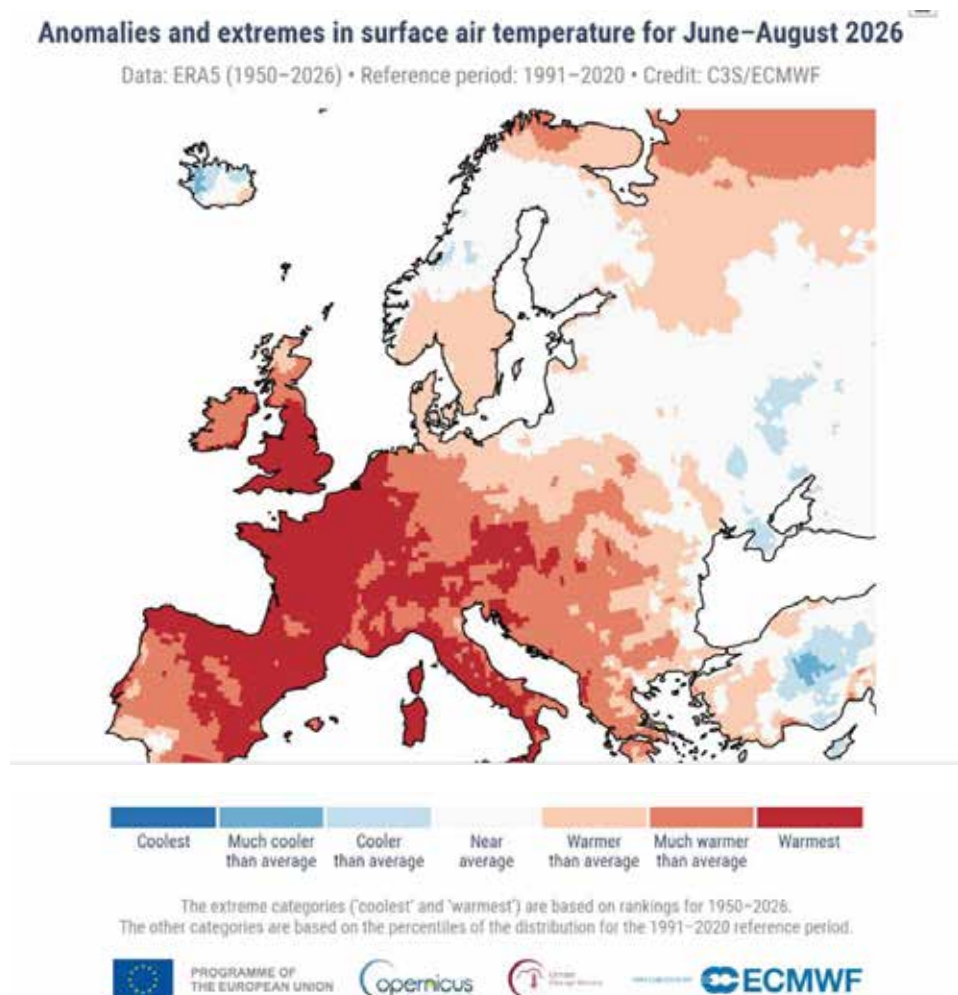
Avaamalla tämän "valokatkaisijan" nämä kolme palkinnonsaajaa ovat valaisseet mielen syvimät mysteerit ja viitoittaneet tietä lääketieteellisille läpimurroille, joita pidettiin aiemmin mahdottomina.

Lähde: Nobel Prize / Lehdistötiedote (2026).

ILMASTONMUUTOS

ILMASTONMUUTOS

Copernicus: Ennätyshelteet ja kuivuvat joet kurittivat Eurooppaa: Vuoden 2026 dramaattinen kesä hätkähdyttää

Anomalies and extremes in surface air temperature for summer (June to August) 2026. The extreme categories ('coolest' and 'warmest') are based on rankings for 1950–2026. The other categories describe how the temperatures compare to their distribution during the 1991–2020 reference period. 'Much cooler/warmer than average' - cooler/warmer than 90% of temperatures. 'Cooler/warmer than average' - than 66% of temperatures. 'Near average' - within the middle 33%. Data: ERA5. Credit: C3S/ECMWF.

Kulunut kesä 2026 muistetaan yhtenä nykyhistorian rajuimmista sääilmiöiden Summana. EU:n ilmastonmuutosohjelma Copernicuksen (C3S) julkaiseman tuoreen katsauksen mukaan kesää leimasivat poikkeuksellisen sitkeät helteet, ennätyksellinen kuumuuskuormitus sekä ennen näkemättömän alhaiset joenpinnat eri puolilla maanosaa.

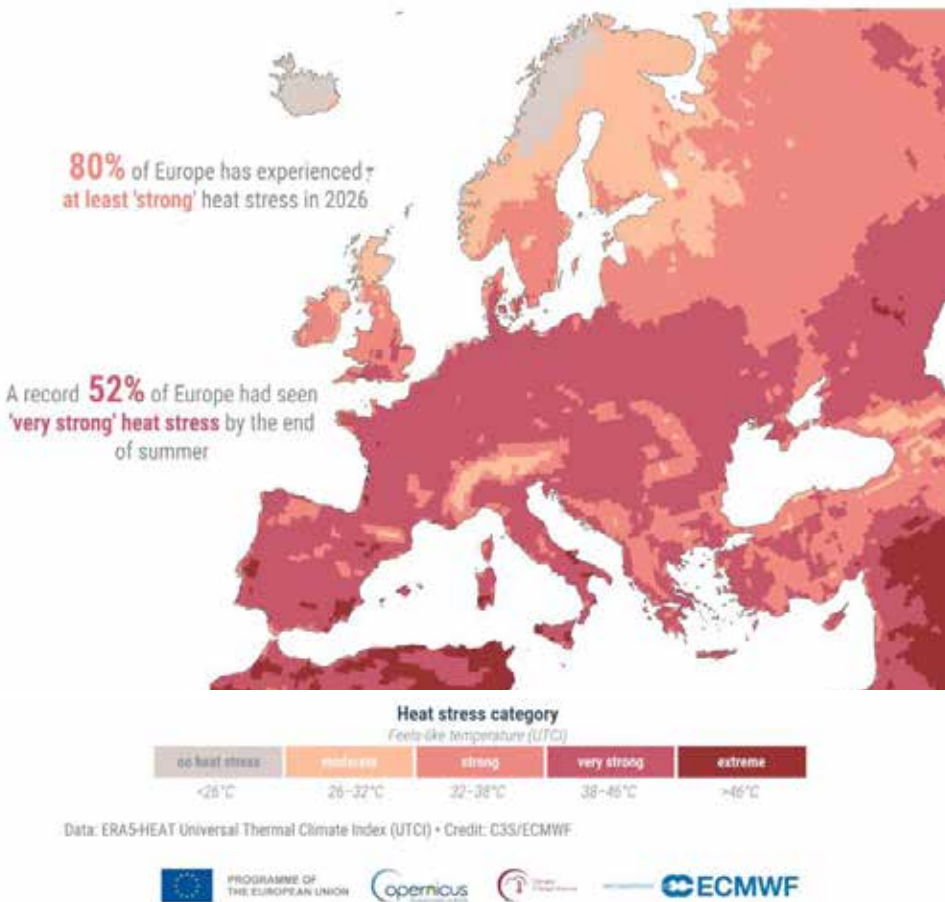
Erityisesti Länsi-Euroopassa koettiin kaikkien aikojen kuumin kesä. Alueen keskilämpötila kipusi 21,7 asteeseen, mikä on peräti 2,5 astetta yli vuosien 1991–2020 keskiarvon. Tämä rikkoi kirkkaasti jopa vuoden 2003 hellekesän musertavat ennätykset. Koko Euroopan mitatussa mittakaavassa kyseessä oli historian kolmanneksi lämpimin kesä. Lämpöennätysten lisäksi

ihmisten ja luonnon kestävyys joutui koetukselle. Jopa 52 prosenttia Euroopasta altistui kesän aikana niin sanotulle ”erittäin voimakkaalle” lämpöstressille. Tämä tarkoittaa kehon tuntemuksia, jotka vastaavat vähintään 38 asteen hellettä, mikä nostaa vakavien terveysriskien, kuten lämpöhalvauksien, riskiä merkittävästi.

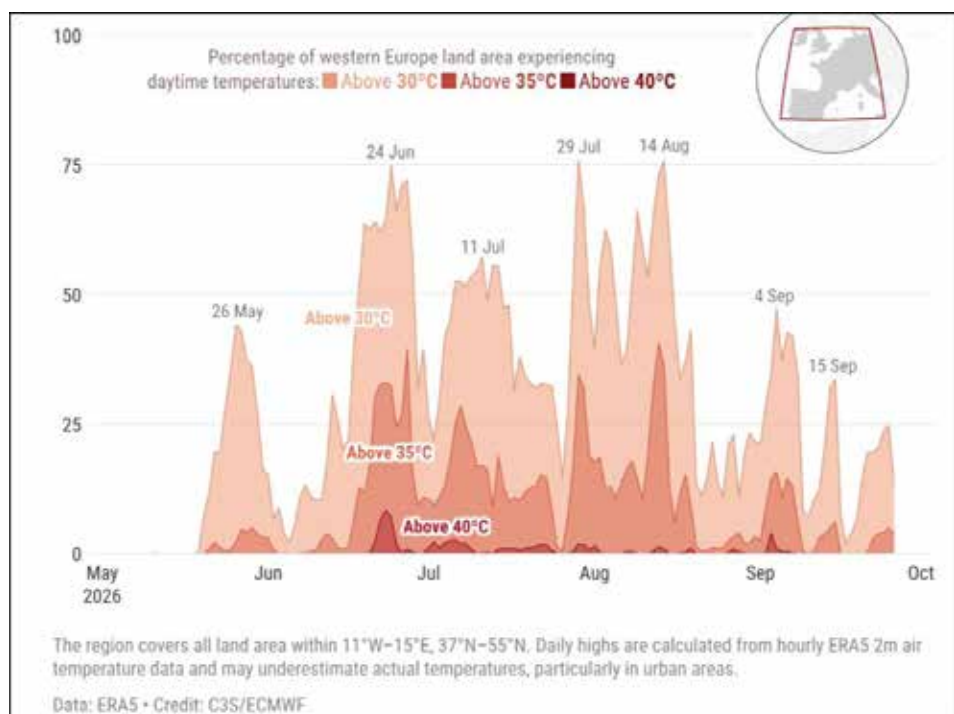
Tilannetta pahennettiin vakava kuivuus. EFAS-tilastojen mukaan Euroopan jokiverkosto koki historian pahimmat matalan veden olosuhteet sitten vuoden 1992, sillä ennätykselliset 67 prosenttia joista virtasi alle tavanomaisten määrien. Alhaiset vesimäärät häiritsivät raskaasti tavarankuljetusta sisävesillä, vaikeuttivat energiantuotantoa ja rasittivat ekosysteemejä. Asiantuntijoiden mukaan tilanne osoittaa, kuinka tärkeää yhteiskuntien on varauduttava yhä monimutkaisempiin ja toisiinsa kietoutuviin ilmastoriskeihin.

Viite: <https://climate.copernicus.eu/copernicus-record-heat-stress-and-low-river-flows-marked-europes-2026-summer>

Maximum heat stress category experienced during summer 2026

Most severe category of heat stress experienced during summer (June to August) 2026, based on the seasonal maximum feels-like temperature (Universal Thermal Climate Index, UTCI). Data: ERA5-HEAT. Credit: C3S/ECMWF.

”Eurooppa koki vuonna 2026 kesän, jolloin useat äärimmäiset sääilmiöt kasautuivat toistensa päälle. Suurissa osissa maanosaa esiintyi samanaikaisesti ennätyksellistä hellekuormitusta, laajaa kuivuutta, poikkeuksellisen alhaisia jokivirtaamia ja epätavallisen lämpimiä merivesiä. Seuraukset ulottuivat paljon lämpötilaennätyksiä laajemmalle ja vaikuttivat veden saatavuuteen, energijärjestelmiin, liikenteeseen, ekosysteemeihin sekä ihmisten terveyteen. Ilmaston lämmetessä tällaiset tapahtumat korostavat, kuinka tärkeää on vahvistaa kykyä sietää yhä tiiviimmin toisiinsa kytkeytyviä ilmastoriskejä.”

Samantha Burgess, ECMWF:n ilmastotoimien strateginen johtaja

LÄÄKÄRI VASTAA

Kuinka vähentää muistihäiriöiden riskiä?

Kysymys: THL väittää, että lähes puolet kaikista muistihäiriöistä on ehkäistävissä. Miten?

Vastaus: Tämä on yksi toiveikkaimmista viesteistä tämän päivän muistihäiriöiden tutkimuksessa. Kansainvälisen lancet-komission mukaan noin 45 prosenttia dementiatapauksista voidaan yhdistää 14 muokattavaan riskitekijään. Tämä ei tarkoita, että 45 prosenttia kaikista sairauksista voitaisiin turvallisesti ehkäistä yksilöllä, mutta että riski väestössä voitaisiin merkittävästi pienentää, jos näihin tekijöihin saataisiin vaikuttaa.

Mitä voit tehdä itse?

Liikkeelle. Säännöllinen liikunta on hyväksi sekä aivoille että verisuonille. Kävely, pyöräily, uinti ja muu liikunta eivät välttämättä ole raskaita liikuntaa.

Pidä verenpaine, veren sokeri ja veren lipidit hallinnassa. Korkea verenpaine, diabetes ja korkeat veren lipidit vaikuttavat verisuoniin ja ovat riskitekijöitä, jotka voivat vaikuttaa myöhempään kognitiiviseen heikentymiseen.

Syö terveellisesti. Ruokavalio, joka sisältää runsaasti vihanneksia, hedelmiä, täysjyväviljoja, kalaa ja terveellisiä rasvoja sekä pienempiä määriä ultraprososestoituja ruokia, sokeria ja suolaa, on hyväksi sekä sydämelle että aivoille.

Älä tupakoi ja vältä runsasta alkoholinkäyttöä. Molemmat lisäävät riskiä sairastua useisiin sairauksiin, jotka vaikuttavat myös aivojen terveyteen.

Käytä aivojasi ja tapaa muita ihmisiä. Kognitiivinen aktiivisuus ja sosiaalinen yhteisö ovat tärkeitä. Lue, opi uutta, pidä yhteyttä ystäviin ja osallistu aktiviteetteihin, jotka sitouttavat sinua.

Lisäksi viime vuosina tehdyt tutkimukset ovat tuoneet esiin kuulon ja näön heikkenemisen, masennuksen, sosiaalisen eristytymisen, ilman saastumisen ja pään vammat myös tekijöinä, jotka voivat vaikuttaa riskiin.

Suomessa niin kutsuttu FINGER-malli on osoittanut, miten useita mittareita voidaan yhdistää: ravitsemusneuvonta, liikunta, aivoharjoittelu, sydän- ja verisuoniriskien hallinta sekä sosiaalinen aktiivisuus. THL raportoi, että osallistujat paransivat kognitiivisia toimintojaan ja pystyivät ylläpitämään toimintakykyään pidempään.

Tärkein viesti on siis yksinkertainen: ei ole koskaan liian myöhäistä alkaa huolehtia aivoista – ja on viisasta aloittaa ennen kuin muistiongelmien alkavat. Mikään elämäntapa ei takaa, että vältät muistihäiriön, mutta on paljon viitteitä siitä, että voit lykätä sitä ja samalla parantaa yleistä terveyttäsi ja elämänlaatua.

RUTTO

Ruttohälytys Venäjältä – Yhdysvallat kehottaa kansalaisiaan poistumaan heti

Pahamaineinen sana menneisyydestä on palannut uutisotsikoihin. Yhdysvallat kehottaa Venäjällä olevia kansalaisiaan poistumaan maasta välittömästi mahdolliseen keuhkoruttoon liittyvien tietojen vuoksi.

Rutto tunnetaan historiasta erityisesti mustana surmana eli mustana surmana tunnetusta 1300-luvun pandemiasta, joka tappoi Euroopassa miljoonia ihmisiä. Taudin aiheuttaa Yersinia pestis -bakteeri. Keskiajalla tauti levisi ennen kaikkea tartunnan saaneissa jyrsijöissä elävien kirppujen välityksellä. Nykyään rutto on harvinaisen, ja se voidaan hoitaa antibiooteilla, kun hoito aloitetaan nopeasti.

Nyt huomiota herättävät tapahtumat Irkutskin alueella Siperiassa. Yhdysvaltain Moskovon-suurlähetystö ilmoitti 6. lokakuuta seuraavansa tiedotusvälineiden raportteja tapauksesta, jossa epäillään keuhkoruttoa ja jossa yksi ihminen on kuollut. Samalla alueella on kerrottu karanteenitoimista ja sairaaloihin liittyvistä rajoituksista.

On kuitenkin tärkeää huomata yksi sana: epäily. Yhdysvaltain ilmoitus ei vahvista, että kyseessä olisi todettu ruttoepidemia.

Yhdysvaltain hallitus kertoo, että sen mahdollisuudet auttaa Venäjällä olevia Yhdysvaltain kansalaisia ovat rajalliset, erityisesti Moskovon ulkopuolella.

Yhdysvaltain Venäjää koskeva korkein, Level 4 – Do Not Travel -matkustustiedote on edelleen voimassa. Venäjällä jo olevia Yhdysvaltain kansalaisia kehoitetaan poistumaan maasta välittömästi. Venäjälle matkustamista suunnittelevia kehoitetaan puolestaan olemaan matkustamatta muun muassa perusteettoman pidätyksen ja muiden turvallisuusriskien vuoksi.

Keuhkorutto on erityisen vakava ruton muoto, koska se voi tarttua ihmisestä toiseen hengitysteiden eritteiden välityksellä. Toisaalta nykyajan lääketiede on aivan eri tilanteessa kuin keskiajalla: antibiootit tehoavat tautiin, jos hoito aloitetaan ajoissa.

Lisäksi WHO on arvioinut mahdollisen tapauksen aiheuttaman riskin Venäjän ulkopuolella erittäin pieneksi. Venäjän viranomaiset ovat puolestaan ilmoittaneet, etteivät tutkittujen kontaktien testit osoittaneet vaarallisia taudinaiheuttajia.

Kommenttimme: Julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella kehoitus poistua koko Venäjältä välittömästi vaikuttaa hieman ylimitoitetulta. On kuitenkin mahdollista, että Yhdysvaltain päätöksen taustalla on tietoa, jota emme itse saa käyttöömmme. Siksi tilannetta on syytä seurata tarkasti – mutta paniikkiin ei ole aihetta.

Lähteet: U.S. Embassy Moscow, 6.10.2026; CDC, 24.8.2026; WHO.

LATINANKIELISET LAINAUKSET

Roomalaiset olivat tosi viisaita!

Kyllä he olivat. Nämä lainaukset, joita käytetään, jos ei päivittäin, niin hyvin usein, ovat kaikki luotu Rooman valtakunnassa.

Rooman valtakunta oli viisauden ja älyn kehto. Monet tänä aikana keksityistä sananlaskuista ja lainauksista ovat säilyneet vuosisatojen ajan ja inspiroivat ja tarjoavat meille oivalluksia tähän päivään asti. Tässä artikkelissa tutkimme joitain ikimuistoisimmista latinankielisistä lainauksista ja niiden merkityksistä.

Mieleenpainuvia latinankielisiä lainauksia

- "Carpe diem"

o Merkitys: Tartu päivään.

o Selitys: Tämä runoilija Horatiuksen kuuluisa lainaus kehottaa meitä tarttumaan jokaiseen hetkeen ja nauttimaan elämästä täysillä.

- "Veni, vidi, vici"

o Merkitys: Tulin, näin, voitin.

o Selitys: Julius Caesar lausui nämä sanat nopean sotavoiton jälkeen. Ne symboloivat tehokkuutta ja päättäväisyyttä.

- "Alea iacta est"

o Merkitys: Arpa on heitetty.

o Selitys: Tämä lainaus on myös peräisin Julius Caesarilta, ja se sanottiin, kun hän ylitti Rubicon-joen armeijansa kanssa ja aloitti siten sisällissodan.

- "Errare humanum est"

o Merkitys: Erehtyminen on inhimillistä.

o Selitys: Tämä sananlasku muistuttaa meitä siitä, että kukaan ei ole täydellinen ja että me kaikki teemme virheitä.

- "Dum spiro, spero"

o Merkitys: Kun hengitän, toivon.

o Selitys: Tämä lainaus ilmaisee horjumattoman toivon ja sinnikkyuden tunnetta vaikeuksien edessä.

- "Ad astra per aspera"

o Merkitys: Kohti tähtiä vaikeuden kautta.

o Selitys: Tämä lainaus, jota käytetään usein motona, korostaa, että menestys vaatii ponnisteluja ja esteiden voittamista.

- "Memento mori"

o Merkitys: Muista, että kuolet.

o Selitys: Tämä lainaus on muistutus elämän katoavaisuudesta ja nykyhetkessä elämisen tärkeydestä.

- "Si vis pacem, para bellum"

o Merkitys: Jos haluat rauhaa, valmistaudu sotaan.

o Selitys: Tämä lainaus, joka usein liitetään Publius Flavius Vegetius Renatusille, viittaa siihen, että sotilaallinen voima voi olla tarpeen rauhan ylläpitämiseksi.

- "Oi tempora, oi mores!"

o Merkitys: Mitä aikoja, mitä tapoja!

o Selitys: Tätä Ciceron ilmaisua käytetään ilmaisemaan huolta tai tyytymättömyyttä nykyiseen tilanteeseen.

- "Festina lente"

o Merkitys: Kiirehdi hitaasti.

o Selitys: Tämä keisari Augustuksen lainaus vaatii tasapainoista lähestymistapaa, jossa yhdistyvät nopeus ja tarkkuus.

- "Vox populi, vox Dei"

o Merkitys: Kansan ääni, Jumalan ääni.

o Selitys: Tämä lainaus ilmaisee ajatuksen, että yleisellä mielipiteellä on tietty auktoriteetti tai pätevyys.

- "Amor vincit omnia"

o Merkitys: Rakkaus voittaa kaiken.

o Selitys: Tämä Vergiliuksen lainaus juhlii rakkauden voimaa ja sen kykyä voittaa esteitä.

- "Audere est facere"

o Merkitys: Uskaltaa on tekemistä.

o Selitys: Tämä lainaus korostaa riskien ottamisen ja toimien tärkeyttä tavoitteidensa saavuttamiseksi.

- "De gustibus non est disputandum"

o Merkitys: Maku on kuin pakarat, jaettu.

o Selitys: Tämä lainaus muistuttaa meitä siitä, että maku on subjektiivista ja että siitä on turha kiistellä.

Yllä olevat latinankieliset lainaukset ovat vain pieni esimerkki viisaudesta, jonka Rooman valtakunta on antanut meille. Nämä sanonnat ja lainaukset ovat edelleen ajankohtaisia tähän päivään asti, ja ne tarjoavat meille arvokkaita näkemyksiä elämästä, rakkaudesta, menestyksestä ja muusta.

LEHEMME SISÄLTÖ ON TUOTETTU VASTUULLISESTI.
OLEMME SITOUTUNEET JOURNALISTIN OHJEISIIN.

Lue ohjeet: <https://jsn.fi/journalistin-ohjeet/>

TAPAHTUMAT

TÄNÄÄN

SUNNUNTAIKÄVELY TÄNÄÄN Koko Vaasa kävelee – sunnuntain hittitapahtuma jatkuu

!
Tule mukaan! Sunnuntaina 4.10. klo 10:00-13:00 starttaa Kauppatorilta, läheltä patsasta, suosittu 10 kilometrin Sunnuntaikevely. Kiertue vie ympäri syksyisen kaunista Vaasaa – vauhdin määräätte te, ketään ei jätetä yksin ja lyhyempikin matka onnistuu. Kävelyn kruunaa yhteinen kahvihetki omakustanteisesti. Maksuton hyvän mielen tapahtuma. Sama meno jatkuu myös 11.10., 18.10., 25.10. ja 1.11.

Lähde: Tapahtuma Sunnuntaikevely, järjestäjä Vaasan Kävelyklubi ry, Huovinkuja 9 D 2.

LOKAKUU

JUHLA KAUUNGINTALOLLA Seniorijuhla tuo iloa ja yhdessäoloa Vaasan kau- pungintalolle 16.10

Vaasan seniorit saavat lokakuussa syyn juhlaan, kun perinteinen Seniorijuhla kokoaa ikäihmiset yhteiseen iltapäivään Vaasan kaupungintalolle perjantaina 16. lokakuuta 2026 kello 13.00–15.00.

Luvassa on monipuolinen ohjelma, johon kuuluu yhteislaulua, musiikkia, tanssia, teatteria sekä juhlapuhe. Tilaisuudessa palkitaan myös ikäihmisten hyvinvoinnin edistämisessä ansioitunut henkilö tai taho. Juhlatusnelmaa täydentää maksuton kahvitarjoilu. Kaikille vaasalaisille senioreille avoimen tapahtuman järjestävät Vaasan vanhusneuvosto ja eläkeläisyhdistykset yhteistyössä Vaasan kaupungin hyvinvointi- ja kulttuuripalveluiden tuella.

Lähde: Pohjanmaalla tapahtuu / Vaasan vanhusneuvosto

HELSINGIN KIRJAMESSUT 22.-25.10.2026 Sanat nousevat päärooliin – Helsingin Kirjamessut juhlii kieltä

Lokakuussa Helsingin Messukeskuksessa puhutaan kielestä – ja paljon. Helsingin Kirjamessut järjestetään 22.–25.10.2026, ja ohjelmassa on lähes tuhat keskustelua, esiintymistä ja kohtaamista kirjallisuuden ystäville.

Vuoden teema on Kieli / Språk / Language. Messuilla pohditaan suomen kielen nykytilaa ja tulevaisuutta sekä monikielisyyttä, kääntämistä ja maailmankirjallisuutta. Myös kielivähemmistöjen näkökulmat saavat aiempaa enemmän tilaa.

Pohjoismaiden suurin kirjallisuustapahtuma teki vuonna 2025 uuden kävijäennätyksen: messuilla vieraili yli 100 000 ihmistä.

Aika: 22.–25.10.2026, to–la klo 10–20, su klo 10–18.
Paikka: Helsingin Messukeskus.
Lähde: Messukeskus / Helsingin Kirjamessut

RITZ

Krista ja Mark juhlivat finlandssvenskia elämää Ritzissä 29 ja 30.10.26

Krista Siegfriids ja Mark Levengood tuovat Ritzin lavalle show'n "Hur härligt sängen klingar". Esitykset ovat torstaina 29. lokakuuta ja perjantaina 30. lokakuuta 2026 klo 19. Liput 49,90 euroa.
Show on finlandssvensk fest lavalla: luciakruunuja, rapujuhlia, dialekteja, lauluja, nau-rua ja ehkä pieni kyynel silmäkulmasa. Kaksikko juhlii juuriaan, nostalgiiaa ja kaikkea sitä, mitä ulkomailla asuvat suomenruotsalaiset kaipaavat. Illasta tulee lämminhenkinen ja humoristinen kokemus, jossa ei tarvita hytysiä mutta snapsi voi kuulua asiaan. Viite-tiedot: netticket.fi.

MARRASKUU

YLE

Yle Live saapuu Vaasaan 10.11

Ylen vauhdikas uusi lavaesitys saapuu Vaasan Ritziin 10. marraskuuta. Kaksikielisesä tapahtumassa yhdistyvät journalismi, huumori, musiikki, teatteri ja kurkistus uutistyon kulissien taakse. Esitys on suunnattu erityisesti 15–19-vuotiaille. Esitykset ovat klo 13 ja 19. Päiväesitys on koululaisille maksuton, ja iltäesityksen lippu maksaa 10 euroa.

LITTFEST

Vaasan kirjallisuusfestivaali LITTFEST 12.-14.

.11.2026

Kirjallisuusfestivaali, joka järjestetään 12.–14.11.2026, kokoaa jälleen yhteen tunnettuja kirjailijoita Vaassa. LittFestiin osallistuvat Monika Fagerholm, Kjell Westö, Kirsti Manninen (Enni Mustonen), Axel Åhman, Emmi Itäranta, Jessikka Aro ja Tuomas Enbuske. Syksyllä luvataan myös kirjapiirejä ennen festivaalia.

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI Vierailu: Elämälle kiitos! Marion Rung 80v Juhlakiertue 13.11.26 klo 19

VAASABAROQUE

BLÄNDAD AV DÖD OCH KÄRLEK 13.-15.11.2026

Kun barokki tanssii tangoa – voimakaita tunteita lavalla
Italialainen varhainen barokki kohtaa argentiinalaisen tangon ja nykytanssin koreografisessa kokonaisteoksessa Bländad av död och kärlek. Vaasa Baroque ja Carl Knif Company esittävät esityksen Helsingissä 13.–14. marraskuuta ja Vaasassa sunnuntaina 15. marraskuuta klo 17:00 Ritzissä.
Koreografia ja ohjaus: Carl Knif, musiikillinen suunnittelu: Kajsa Dahlbäck. Lavalla laulajat Kajsa Dahlbäck ja Erica Back, muusikot viululla, bandoneonilla, luuttulla, alttoviululla ja cembalolla sekä tanssijat Jonna Aaltonen, Carl Knif ja Terhi Vaimala.
Musiikki: Claudio Monteverdi, Barbara Strozzi ja Astor Piazzolla, vuorovaikeuttavat kehojen olemassaolon, intohimon ja katoavaisuuden ilmaisen kanssa.
pe / pe 13.11 klo / 19.00 Tanssin talo, Helsinki / Tanssitalo, Helsinki (Liput / liput: tanssintalo.fi)
La / la klo 14.11 klo / 15.00 Tanssin talo, Helsinki / Tanssitalo, Helsinki (Liput / liput: tanssintalo.fi)
Su / Sun 15.11 klo / kl. 17.00 @ Ritz, Vaasa / Vaasa
Esitys kestää noin 70 minuuttia ja sen jälkeen käydään taiteilijakeskustelu. Liput Vasa-esitykseen kautta netticket.fi/vaasa-baroque-syksy-host-26, Helsinkiin tanssintalo.fi:n kautta.
Lähde: vaasabaroque.com

WASA TEATER

"Snöfall"-ensi-ilta 14.11.2026

Joulun taika palaa Vaasaan. Yksinäinen lapsi, salaperäinen kirje ja maailma, jossa haltiat tarvitsevat apua. Kun joulun suosikki "Snöfall (Lumisade)" palaa Wasa-teatteriin, värikäs perhe-

esitys odottaa – mutta kimalluksen takana on myös tarina jostain hyvin inhimillisestä. Se alkaa toiveella.
Kuva: Wasa Teater

RUSK

Rusk Pietarsaassa: Kamarimusiikkia keskellä pimeintä marraskuuta – "luovuuden sulatusuuni"

17.–21. marraskuuta 2026
Kun sakka, sade ja pilkkopimeä ovat pahimmillaan, RUSK-festivaali sytyttää kynttilänsä.
Klarinetisti Christoffer Sundqvist ja säveltäjä Sebastian Fagerlund perustivat festivaalin vuonna 2013. Vuodesta 2020 lähtien sitä on johtanut kapellimestari Anna-Maria Helsing.
- Sulatusuuni, jossa luovuus virtaa vapaasti, he kuvailevat itseään. Korkeatasoinen kamarimusiikki kohtaa muita taidegenrejä. Eksoottisia yhteyksiä? Kyllä kiitos. Vuoden pimein aika muuttuu yhtäkkiä unohtumattoman viihtyisäksi.
Jätä sadetakki kotiin. Tuo mukanas avoin mieli – ja ehkä termospullo glögiä.
Viite: Bothnia Classic

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI Viirun ja Pesosen joulu

19.11.2026 alkaen Julia-näyttämöllä nähdään Viirun ja Pesosen joulu. Seppo Väli-sen oh-jaama esitys tuo rakastetut hahmot koko perheen yhteiseksi elämykseksi. Ensi-ilta 19.11.26

RITZ

ABBA-huuma valtaa Ritzin Dancing Queen -shown merkeissä 21.11.26

ABBA Dancing Queen -tribuuttishow tuo legendaarisen yhtyeen hitit Ritzin lavalle. Aiemmissa esityksissä (esimerkiksi 13.12.2025) nähdyt show't ovat tarjonneet loistavia laulajia, tanssijoita ja sirkusnumeroita. Esityksessä kuullaan muun muassa Mamma Mia, Dancing Queen, Fernando, Waterloo ja monia muita. Glamoröösi asu, koreografia ja vahvat tulkinnat tempaavat katsojat mukaan Abba-huumaan. Tämä on lähempänä alkuperäistä live-elämystä kuin moni muu tribuutti. Jos diskopop ja 70-luvun kimallus kiinnostavat, Ritzin sali tarjoaa sopivan puitteen. Tarkista ajankohtaiset päivämäärät lipunmyynnistä. Viitetiedot: ritz.fi

400.VUOTISJUHLAT

Kolme 400-vuotisjuhlaa juhlittiin pohjoismaisella barokin loistolla 25.–28.11.2026

Vasa Baroque, Pirkanmaan Baroque ja Drottningholmin barokkiyhtye yhdistävät

UKRAINE PRESIDENT

Volodymyr Zelenskyy and Alexander Stubb Discussed a New Challenge: Additional Russian Revenue From Oil Product Exports

10 October 2026 - 14:52

President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy had a phone call with President of Finland Alexander Stubb.

The Ukrainian leader thanked the President of Finland for the support package to help protect our skies and briefed him on Russia's latest attacks.

"We'll receive ammu-

munition for our F-16s in the coming days. This is what's currently enabling us to shoot down jet-powered "shaheds," Volodymyr Zelenskyy noted.

The leaders discussed a new challenge: additional revenue for Russia from oil product exports that can be used to finance further Russian aggression. Preparations for meetings are underway, and steps that could be useful

under the current circumstances are being coordinated.

Volodymyr Zelenskyy thanked Alexander Stubb for his support. The President of Ukraine underscored the importance of continuing joint efforts to protect people and limit Russia's ability to wage this horrific war.

Read more:
<https://www.president.gov.ua/en>

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Albert Edelfelt
21.7.1854, Kiialan kartano, Porvoon mlk
18.8.1905, Haikko, Porvoon mlk
Nuori harmaapukuinen nainen, noin 1878
Kansalligallerian kokoelma / Ateneumin taidemuseo
Kuva: Kansalligalleria / Hannu Pakarinen

KOVINA AIKOINA

Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta

Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
Osa 48

Rautatien rakennushallitus rakensi peninkulmittain rautatietään polkuhinnasta, ja rahamiehet iloitsivat tästä yleisten varain hyvästä hoidosta, myönsivät kalliin ajan apua virkamiehille ja antoivat lainoja suurviljelijöille tukkiakseen tyytymättömäin suut ja poistaakseen kaikki epäilykset niiltä, jotka vielä uskalsivat epäillä.

Varhain tuiskutti talvi lumensa maamme monille kylvämättömille pelloille tehden torpat ja talot autioiksi. Niiden asukkaat hakivat turvaansa nälkää ja kylmää vastaan toisaalta, kokoutuivat kyliin, ettei tarvitsisi edes kuolla yksinään, ja kaikkein köyhimmät

lähtivät mieron tietä kiertämään. Rautatietyömiehiä erotettiin sadoittain, ja vähine säästöineen asettuivat he taloihin ja mäkitupiin lähelle työpaikkaa. Se, jolla ei ollut perhettä, lähti jotenkin rauhallisesti

talviselle taipaleelle, mutta kaikki odottivat aikaista kevättä ja pikaista lumen lähtöä, sadetta ja päivänpaistetta, joka nopeasti sulataisi roudan maasta ja pehmittäisi penkereet lapion pystyviksi. Silloin alkaisivat he työnsä taas, levittäisivät maita levälleen, unohtaisivat menneisyyden ja olisivat vastedes paremmin varuillaan. Se hyvä puoli oli aikaisella talvella kuitenkin, että kylmä ilma kuoletti tuhannet miljoonat taudinsiemenet, joita väentungos rautatiellä oli synnyttänyt ja jotka jo olivat alkaneet uhkaavasti tehdä turmioi-

taan. Mutta vielä oli työmiehillä suomalaisen luonteen sitkeä vastustusvoima, vielä ei ollut kulkutauti tunkenut majoihin ja maakuoppiin ja hyvään aikaan tuli talvi levittämään terveellistä kylmyyttään, tuomaan vilua ja pakkasta, mutta kuitenkin läheisimmästä vaarasta pelastamaan.

Uramon torpan isäntä Kalle Pihl ajoi eräänä päivänä ajatuksiinsa vaipuneena havukuor-maa metsästä pihaan. Sitten viime kesän oli hän melkoisesti muuttunut, ja hän näytti mielestään aivan toiselta mieheltä kuin tuo entinen hevosemies, joka vaelteli halki Hämeen työansiota etsien. Tuo pitkä, tummaverinen mies oli alkanut ajaa harvaa partaansa ja näytti varsin komealta pienine viiksineen, joita hän kasvatti itselleen kapteeni Thoreldin tapaan. Hänen lyhyt lammasnahkaturkkinsa oli uusi ja tukkansa kammattu, eikä kukaan olisi ensi näkemältä tuntenut häntä vanhaksi maankulkijaksi. H

HUUMORI SATA VUOT- TA SITTE

PUTTE HALUAA LÄÄKETTÄ MUMMILTA
ÄITI: ”Mutta Putte, miksi haluat lääkettä vain mummilta etkä minulta?”
PUTTE: ”No, tiedäthän äiti, mummin käsi tärisee niin kovasti!”

MIEHEN KANSSA RANNALLA
Hän (mies): Viikko sitten sinulla ei ollut aavistustakaan siitä, että istuisit nyt rannalla miehen kanssa, jota et tuntenut lainkaan.
Hän (nainen): No, ehkäpä minulla olikin.
Hän (mies): Mutta rakas ystäväiseni, et sinä silloin vielä tuntenut minua.
Hän (nainen): En, mutta tunsin itseni.

Astronomic picture of the week:

The spiral galaxy NGC 925 reveals cosmic pyrotechnics in its spiral arms where bursts of star formation are taking place in the red, glowing clouds scattered throughout it.

Credit:

KPNO/NOIRLab/NSF/AURA

Acknowledgements:

PI: M T. Patterson (New Mexico State University)

Image processing: Travis Rector (University of Alaska Anchorage), Mahdi Zamani & Davide de Martin

Creative Commons Attribution 4.0 International License

BLOGI- KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Et-
simme bloggaajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemus-
tusi tai asiantuntemuksesi jaka-
mistä? Waasan Päivälehti etsii
intohimoisia kirjoittajia, jotka
haluavat luoda mielenkiintoista
sisältöä lukijoillemme.

Kirjoitatpa sitten paikallista
uutisista, kulttuurista, elämänta-
vasta, yrittäjyydestä tai omista
kokemuksistasi – äänesi on ter-
vetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päiväl-
ehdelle* on loistava tapa saada
tekstit laajemmin luetuiksi, tu-
tustua uusiin ihmisiin ja kehittää
luovuuttasi. Aiempaa kokemusta
ei tarvita – tärkeintä on into ja
ideat! Arvostamme monipuolisia
näkökulmia ja uusia ääniä, jotka
kuvastavat yhteisömme elinvoi-
maa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille
blogi-idea tai pieni näyteteksti,
ja julkaisemme tekstisi mielel-
lämme. Tule mukaan tekemään
Waasan Päivälehteä paikka mer-
kityksellisille keskusteluille ja in-
spiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse
waasanpaivalehti@gmail.com
lisätietoja varten. Odotamme in-
nolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasus-
sa on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä.
Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8
sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia
ollenkaan, joten muutamassa sivussa
on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista
päivälehdistä, jotka on otettu Kansal-
isarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi).
GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan
rutiininomaisesta toimitustyöstä, ku-
ten käännöstö, korrehtuurin luku ja
lyhyen notitiien kirjoittaminen. Kaikki
tekstit on tarkastettu toimittajilla ja
toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päiväleh-
tityyppinen julkaisu, toistaiseksi se
ilmestyy sunnuntaiamuisin. mutta
tavoitteenamme on että se jatkossa
ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmai-
seksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat terve-
tulleet!

Lehti on paikallisessa omistuksessa
ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, To-
inen linja 9 B 36, 00530 Helsinki.
Puhelin +358-40-5462455. Ilmoituk-
set pyydetään lähettämään emaililla
jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.
com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lu-
kijoidemme kommentteja. Kom-
mentteja, tarinoita, muistoja,
keskustelua, uutisia kotoa. Tämä
on luultavasti tämän paperin tär-
kein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten
kirjoita mahdollisimman lyhyesti!
Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hy-
permodernissa päiväleh-
dessä ensimmäisten joukossa
mainostamisella voi olla PR-
arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.
com

jpg-, tiff- tai png-muodos-
sa. Mainokset pienennetään
sitten 46 mm:n sarakkeen le-
veyteen.

Ota yhteyttä:
waasanpaivalehti@gmail.

com

HUONEITA HAKE- MASSA

Rouva: Ja lisäksi
paistaa tähän huo-
neeseen aamuauring-
ko.

Huoneen hakija: No
siitä ei haittaa. Tääl-
lähän näkyy olevan
rullakaihdiin.

HUONEITA HAKE- MASSA

Huoneen hakija:
Mutta täällähän on
niin ohuet seinät,
että kuuluu mitä
naapurihuoneistossa
puhutaan.

Rouva: Niin, mutta
tiedättekös, herra.
Siellä asuu hyvin
mielenkiintoista
väkeä.

HUONEITA HAKE- MASSA

Rouva: Ja talomme
on vain kivenheiton
päässä rautatiease-
malta.

Huoneen hakija: Sii-
hen en kiinnitä huo-
miota. En koskaan
tapaa heitellä kiviä
rautatieasemille.

LOKAKUUN HOROSKOOPPI 2026

Oinas (21.3. - 19.4.): Tunnet olosi rohkeaksi, Oinas! Mutta ennen kuin alat siirtää huonekaluja ympäriinsä tai haastat pomosi tanssikilpailuun, muista: kohtuus kaikessa. Käytä energiasi viisaasti (aloita vaikka vain yhden huoneen uudelleenjärjestelyllä).

Härkä (20.4. - 20.5.): Tänä kuukautena mukavuus on valttia. Olipa kyse ylimääräisistä peitoista tai herkuista, nauti rauhassa. Mutta älä anna Netflixin kysyä ”Katseletko vielä?” enempää kuin kolme kertaa peräkkäin.

Kaksoiset (21.5. - 20.6.): Sosiaaliset suunnitelmasi ovat kuin jonglöörausta, mutta varo, Kaksoiset—jos tiputat liian monta palloa, saatat vahingossa päätyä kahdelle illalliselle samana iltana. Vinkki: ota molempiin mukaan omat eväät!

Rapu (21.6. - 22.7.): Mielialasi vaihtelee nopeasti, mutta niin vaihtelee myös kykysi kääntää kriisi draaman hetkeen. Kanavoi sisäinen saippuasarjatähtesi ja tuo arkisiin hetkiin ripaus teatteria. Kuka sanoo, ettei ruokakaupassa voi näytellä?

Leijona (23.7. - 22.8.): Olet valmis

parrasvaloihin, Leijona! Muista kuitenkin antaa tilaa myös muille—paitsi karaokessa, silloin voit valloittaa lavan ja laulaa kuin olisit pääesiintyjä Madison Square Gardenissa.

Neitsyt (23.8. - 22.9.): Listoja, listoja ja lisää listoja. Mutta tässä on juu: kaikkea ei tarvitse suunnitella. Yllätä itsesi lokakuussa tekemällä jotain spontaanina. Ei hätää, voit tehdä siitä listan jälkikäteen.

Vaaka (23.9. - 22.10.): Lokakuu on täynnä tasapainoa, Vaaka, mutta tiesithän sen jo. Muista, että tasapaino tarkoittaa vähän kakkua ja lehtikaalia. Nauti herkuista ilman syyllisyyttä—elämä on juuri niitä makeita ja suolaisia hetkiä varten!

Skorpioni (23.10. - 21.11.): Sinä olet mysteeri, Skorpioni, ja tässä kuussa salaperäisyytesi on huipussaan. Olipa kyse Haloween-asusi salaamisesta tai kiusallisten keskustelujen välttelystä, pokerinaamasi on täydellinen.

Jousimies (22.11. - 21.12.): Seikkailu odottaa! Mutta ehkä jätä benjihyppy väliin ja suuntaa uusiin kahviloihin. Huumorin-

tajusi toimii parhaana kompassina, joten naura itsellesi, kun löydät itsesi kahvilasta ilman Wi-Fi-yhteyttä.

Kauris (22.12. - 19.1.): Kiipeät menestyksen vuorelle, mutta lokakuu muistuttaa sinua hengähtämään. Juhlita pieniä voittoja—kuten sitä, että sait vihdoin järjestettyä sukkalaatikkosi. Kyllä, sekin lasketaan!

Vesimies (20.1. - 18.2.): Omituiset ideasi kukkivat täysillä tänä kuukautena. Ehkä on aika aloittaa se outo harrastus, josta olet haaveillut—makrameekukkaroita kenties? Luovuudellasi ei ole rajoja!

Kalat (19.2. - 20.3.): Unelmoiva puolesi on täydessä vauhdissa, Kalat. Varo vain, ettet uppoa liikaa haaveisiin ja missaa sitä tärkeää Zoom-palaveria. Ehkä on aika asettaa muutama lisämuistutus (ja varmistaa, etteivät kaikki muistutukset liity päiväuniin!).

Iloista lokakuuta kaikille—olkoon tähtenne kohdillaan ja sukkaparinne aina tallessa!